

Suomen EU-puheenjohtajakauden tuloksia

1. HORIZONTALISET KYSYMYKSET

Laajentuminen

- Romanian ja Bulgarian EU-jäsenyyden ajankohdaksi varmistui Suomen puheenjohtajakaudella 1. tammikuuta 2007. Maiden EU-jäsenyyden myötä unionin viides laajentuminen saatetaan päätökseen.
- Turkin ja Kroatian EU-jäsenyysneuvotteluja edistettiin laajentumisen yleisperiaatteiden mukaisesti: hakijamaita kohdellaan tasapuolisesti ja neuvotteluissa eteneminen perustuu maiden omiin ansioihin. Suomen puheenjohtajakaudella vietiin päätökseen Euroopan komission tekemä EU:n lainsäädännön sekä Turkin ja Kroatian kansallisen lainsäädännön vertailu. Lisäksi Kroatian kanssa avattiin ja ehdollisesti suljettiin yksi neuvotteluluku (koulutus ja kulttuuri) sekä avattiin kolme neuvottelulukua (talous- ja rahapolitiikka, yritys- ja teollisuuspolitiikka, tulliliitto)
- Suomi pyrki puheenjohtajana vaikuttamaan siihen, että Turkki etenee Ankaran sopimuksen lisäpöytäkirjan veloitteiden täyttämässä. Tarkoituksena oli löytää ratkaisu, joka mahdollistaisi Turkin jäsenyysneuvottelujen keskeytymättömän jatkumisen ja toisi parannusta Kyproksen molempien yhteisöjen tilanteeseen. Tarkoituksena ei ollut Kyproksen kysymyksen ratkaiseminen, sillä se tapahtuu YK:n alaisuudessa. Suomi kävi syksyn aikana osapuolten kanssa neuvotteluja. Puheenjohtajamaa totesi ulkoministeritason keskustelujen jälkeen 27.11., että edellytyksiä ratkaisuun pääsemiselle ei ollut.
- Neuvosto päätti joulukuussa toimista, joihin EU ryhtyy Turkin jäsenyysneuvottelujen osalta, kun Turkki ei ole toimeenpannut Ankaran sopimuksen lisäpöytäkirjaa. Kunnes Turkki täyttää veloitteensa, neuvotteluja kahdeksassa tulliliittoon liittyvässä neuvotteluluvussa ei avata eikä yhtään lukua suljeta. Muiden kuin kahdeksan tulliliittoon liittyvän luvun osalta edetään neuvotteluissa normaalisti lukujen sulkemisvaiheeseen saakka.
- Neuvosto pääsi joulukuussa poliittiseen yksimielisyyteen Kyproksen pohjoisosan taloudelliseen kehitykseen liittyvien päätelmien antamisesta, päätelmät hyväksytään tammikuussa. Kokouksen yhteydessä puheenjohtajamaa antoi kaikkien jäsenmaiden tukemana YK-prosessia tukevan julkilausuman.
- Joulukuun Eurooppa-neuvosto kävi perusteellisen keskustelun laajentumisesta. Keskustelujen tuloksena päämiehet vahvistivat yhteisymmärryksen laajentumisprosessin jatkosta.

Perustuslakisopimus

- Suomi kävi kaikkien jäsenmaiden sekä Bulgarian ja Romanian kanssa kahdenväliset luottamukselliset konsultaatiot EU:n perustuslakisopimuksen tulevaisuudesta. Konsultaatioissa puheenjohtajamaa kartoitti jäsenmaiden näkemyksiä sekä etenemistavasta ja aikataulusta että myös mahdollisista ratkaisuvaihtoehdoista

sopimuksen sisällön osalta. Prosessi unionin uudistamiseksi siirtyi näin aktiivisempaan vaiheeseen. Konsultaatioista tehdyt johtopäätökset muodostavat pohjan jatkotyölle. Pääministeri Vanhanen antoi arvionsa konsultaatiosta tehdyistä johtopäätöksistä joulukuun Eurooppa-neuvoston illallisella ja Suomi välittää yksityiskohtaisemman analyysinsä tulevalle puheenjohtajamaalle Saksalle.

Parempi sääntely

- Paremman sääntelyn periaatteita on systemaattisesti sovellettu neuvoston käytännön työssä Suomen puheenjohtajakaudella. Komission tekemiä vaikutusarviointeja on hyödynnetty poliittisen päätöksenteon pohjana neuvoston työryhmissä ja komiteoissa. Lainsäädännön yksinkertaistamis ehdotuksia on edistetty aktiivisesti. Poliittista ohjausta paremman sääntelyn työn edistämiseksi ja kehittämiseksi on annettu Ecofin- ja kilpailukykyneuvoston kokouksissa.

Avoimuus ja viestintä

- Kesäkuussa hyväksytty neuvoston istuntojen avoimuutta lisäävä linjaus toimeenpantiin täysimääräisesti Suomen puheenjohtajakaudella. Avoimena käytyjen keskustelujen määrää lisättiin huomattavasti. Heinä-lokakuussa käytiin yhteensä 85 neuvoston ministeritason avointa keskustelua. Erityisesti kasvoi lainsäädäntöasioista käytyjen julkisten keskustelujen määrä. Kun vuoden 2006 alkupuolella 17 % kaikista neuvoston ministeritason lainsäädäntökeskusteluista käytiin avoimina, on vastaava luku Suomen puheenjohtajakauden neljän ensimmäisen kuukauden osalta 86 %.
- Heinäkuun alusta neuvoston avoimia istuntoja on ollut mahdollista seurata suorana internetissä. Puheenjohtajakauden verkkosivuilla on lisäksi lähetetty epävirallisten ministerikokousten, Asem- ja kolmasmaahuippukokousten sekä Lahden epävirallisen päämiestapaamisen tiedotustilaisuudet. Puheenjohtajan verkkopalvelussa seurattavissa olleet avoimet istunnot ja tiedotustilaisuudet on listattu puheenjohtajakauden viikoittaisissa uutiskirjeissä. Lokakuun puolivälistä lähtien puheenjohtajamaa on myös julkaissut viikoittain tiedotteen puheenjohtajan ja neuvoston sihteeristön verkkolähetyksistä.
- Puheenjohtajakaudella on pyritty avoimeen, nopeaan ja teknisesti korkeatasoiseen viestintään, jonka kohteena on ollut erityisesti EU-maiden media. Erityistä painoa on pantu verkkoviestintään. Puheenjohtajamaan verkkosivustolla on ollut perustietojen ja uutisaineistojen lisäksi saatavissa median työtä helpottavaa tietoa kuten kokousten asialistat, virkamiesten matkapuhelinnumeroita ja ministerien kollegoillensa lähettämät kutsukirjeet. Sivustolta on myös voinut tilata tekstiviestinä keskeiset puheenjohtajakauteen liittyvät uutiset sekä tiedotteet omaan sähköpostiin.

EU:n budjetti ja varainhoito

- Vuoden 2007 talousarviosta saavutettiin yhteisymmärrys budjettivallan käyttäjien kesken. Maksumäärärahojen kasvu (3 %) on erityisen perusteltu tiukan budjettikurin kannalta. Varainhoitoasetuksen kokonaisuudistus saatiin myös päätökseen.

2. POLITIIKKASEKTORIT

Kilpailukyky

- Suomen johdolla saatiin päätökseen neuvottelut unionin uudesta kemikaalilainsäädännöstä (Reach-asetus). Asiaa on valmisteltu lähes kymmenen vuotta. Asetus uudistaa EU:n kemikaalilainsäädännön kokonaisuudessaan. Se on suuri harppaus eteenpäin verrattuna nykyiseen noin 40 vuoden ikäiseen valvontajärjestelmään.
- Neuvottelut tutkimuksen seitsemänneistä puiteohjelmasta (2007–2013) saatiin päätökseen. Sopu kattoi myös puiteohjelman toimeenpanoon liittyvät osallistumissäännöt ja erityisohjelmat. Kyseessä on suurin yksittäinen rahoitusohjelma (n. 55 miljardia euroa), joka pääsee käynnistymään tavoiteaikataulun mukaisesti vuoden 2007 alussa.
- Palveludirektiivi hyväksyttiin. Direktiivi on ainutkertainen askel toimivien palvelujen sisämarkkinoiden kehittämisessä. Se tukee keskeisesti unionin yhteisiä tavoitteita kilpailukykyyn edistämiseksi.
- Laaja-alaisen innovaatiopolitiikan kehittäminen on ollut puheenjohtajakauden pääteemoja. Joulukuun Eurooppa-neuvosto vahvisti Lahden epävirallisen päämiestapaamisen yhteisymmärryksen mukaisesti tarpeen strategiselle lähestymistavalle innovaatioystävällisen ympäristön luomiseksi Eurooppaan. Kilpailukykyneuvosto määritteli strategiset prioriteetit innovaatioiden edistämiseksi EU:n tasolla. Edistymistä niiden toimeenpanossa tarkastellaan osana Lissabonin strategian seurantaa.
- Valmispakkausdirektiivistä saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys. Direktiivin tavoitteena on pakkauskokojen vapauttamisen kautta vapaan liikkuvuuden edistäminen sisämarkkinoilla ja laajan valinnanvapauden takaaminen kuluttajille eri pakkauskokojen välillä. Direktiivi on hyvä esimerkki sisämarkkinoiden ja Lissabonin strategian edistämisestä käytännössä.
- Teknisen lainsäädännön alalla saavutettiin Euroopan parlamentin kanssa sopu pyroteknisten tuotteiden markkinoille saattamista koskevasta direktiivistä. Direktiivillä yhtenäistetään muun muassa ilotulitteiden hyväksyntämenettelyt EU:n alueella.
- Kuluttajapolitiikan osalta hyväksyttiin EU:n kuluttajapolitiittinen ohjelma vuosille 2007–2013 ja saavutettiin merkittävää edistystä kulutusluottodirektiivin käsittelyssä.
- Suomen puheenjohtajakaudelle osui suuria tullilainsäädännön uudistushankkeita, ml. yhteisön tullikoodeksin kokonaisuudistusta koskeva ehdotus, jonka sisällöstä on nyt saatu sovituksi noin puolet. Suomen puheenjohtajakaudella vietiin myös päätökseen neuvottelut Tulli 2013 -toimintaohjelmasta (2008–2013).
- Neuvosto hyväksyi päätelmät EU:n ulkoisesta kilpailukykyvystä, Niissä määritellään kauppapolitiikan tulevia painopisteitä ja etsitään keinoja kauppapolitiikan tehostamiseen. Päätös sisälsi muun muassa tuen vapaakauppaneuvottelujen pikaiselle käynnistämiseksi Asean-maiden, Intian ja Etelä-Korean kanssa.

Talous- ja rahapolitiikka

- Uusittua vakaus- ja kasvusopimusta toimeenpantaessa saavutettiin yhteisymmärrys siitä, että hyvät taloudelliset ajat tulee hyödyntää. Tämä on keskeinen talouspoliittinen linjaus. Suomen puheenjohtajakaudella sovittiin myös kansallisten budjettijärjestelmien käsittelystä vakaus- ja lähentymisohjelmien yhteydessä. Lissabonin uudistusprosessin etenemistä seurattiin ensimmäistä kertaa kansallisten toimintasuunnitelmien täytäntöönpanoa koskevien raporttien perusteella.
- Neuvoston päätökset euron käyttöönotosta Sloveniassa hyväksyttiin heinäkuun alussa. Slovenia on ensimmäinen uusi jäsenmaa, joka ottaa euron käyttöön vuoden 2007 alussa.
- Puheenjohtajamaan johdolla valmisteltiin EU:n kanta Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) uudistukseen, jonka ensimmäisistä askeleista sovittiin syyskuussa Singaporessa. Sovitut uudistukset vastaavat hyvin EU:n näkemyksiä.
- Suomi painotti puheenjohtajana rahoitusmarkkinoiden vakauteen ja kriisinhallintaan liittyviä kysymyksiä. Epävirallinen ministerikokous arvioi keväällä 2006 suoritetun kriisinhallintaharjoituksen tuloksia ja sopi jatkotoimenpiteistä rahoitusmarkkinoiden kriisinhallinnan järjestelyiden kehittämiseksi.
- Neuvosto sopi tuesta pankkien yhteistyölle yhtenäisen euromaksualueen aikaansaamiseksi (Single Euro Payments Area, SEPA). Tätä tukee ehdotus maksupalveludirektiiviksi, jonka neuvotteluissa puheenjohtajakaudella saavutettu eteneminen tarjoaa hyvän pohjan jatkotyölle. Direktiivineuvotteluissa omistajavalvontasäännösten tarkistamisesta pankki-, sijoituspalvelu- ja vakuutussektoreiden yritysjärjestelyissä saavutettiin syksyn aikana poliittinen yhteisymmärrys.
- Arvopaperikaupan selvitystoiminnan osalta neuvosto antoi tukensa komission yhdessä markkinatoimijoiden kanssa laatimalle menettelytapakoodille (Code of Conduct), jolla pyritään lisäämään tehokkuutta ja kilpailua palveluntarjoajien kesken. Samalla hyväksyttiin aikataulu jatkotyölle mikä merkitsee sitä, että jäsenvaltiot osallistuvat jatkossa systemaattisesti arvopaperikaupan selvitystoiminnan kehittämistyöhön.
- Verotuksen osalta neuvosto sopi muun muassa EU:n ulkopuolelta tuotavien matkustajatuomisten arvorajoista. Alkoholiverotuksen osalta sovittiin, että komissio tekee ensi keväänä kattavan selvityksen alkoholijuomien verotuksesta, huomioon ottaen erityisesti eri alkoholiryhmien väliset kilpailutilanteet. Selvitys toimii pohjana alkoholiverotuksen kehittämisessä.
- Marraskuun lopussa päästiin sopuun Euroopan investointipankin (EIP) ulkoisen lainamandaatin uusimisesta vuosille 2007–2013. EIP:n ulkoinen lainananto tukee EU:n poliittisia tavoitteita muun muassa laajentumisen, naapuruuspolitiikan, energian ja ympäristön aloilla. Saavutettu ratkaisu varmistaa EIP:n toiminnan kehittämisen.

Sähköinen viestintä

- Suomen puheenjohtajakaudella käsiteltiin aktiivisesti verkkovierailuasetusta, jonka tavoitteena on alentaa EU-kansalaisten maksamia matkapuhelinmaksuja yhteisön alueella maasta toiseen siirryttäessä. Vaikka Euroopan parlamentin aikatauluista johtuen asetusehdotuksen käsittely jatkuu Suomen puheenjohtajakauden jälkeenkin, monia vaikeita kysymyksiä on jo pystytty ratkaisemaan ja ehdotuksen sisältämien lainsäädäntötoimien välttämättömyydestä on saavutettu laaja yhteisymmärrys. Neuvostossa käyty poliittinen keskustelu helpottaa jatkotyötä ja nopeuttaa ehdotuksen käsittelyä ja loppuunsaattamista Saksan puheenjohtajakaudella.

- Tietoturva ja luottamus sähköiseen viestintään ja tietoyhteiskunnan palveluihin olivat puheenjohtajakauden prioriteetti tietoyhteiskuntapolitiikassa. Neuvostossa hyväksyi joulukuussa tietoturvapäättöslauselman, joka muodostaa pohjan unionin yhteiselle näkemykselle tietoturva-asioista. Päätöslauselmassa korostetaan erityisesti luottamuksen merkitystä, tietoturvatietoisuuden- ja osaamisen tason nostoa, uusia olemassa olevia tietoturvauhkia sekä yhteiskunnan kaikkien toimijoiden välistä yhteistyötä. Päätöslauselma sisältää myös toimenpide-ehdotuksia jäsenmaille edellä mainittujen tietoturvaa lisäävien osatekijöiden toteuttamiseksi.
- Suomi edisti unionin yhteistä tietoyhteiskuntapolitiikkaa. Suomen syyskuussa järjestämä korkean tason i2010-asiantuntijakonferenssi ja siihen liittyvät puheenjohtajan päätelmät konkretisoivat EU:n i2010 -tietoyhteiskuntastrategiaa ja siihen liittyviä lähitulevaisuuden keskeisimpiä toimia.

Liikenne

- Suomi nosti logistiikan liikennesektorin painopisteeksi, koska sillä on keskeinen merkitys Euroopan kilpailukyvyllä, kestäväälle kehitykselle sekä yhteisön alueellisesti tasapainoiselle kehitykselle. Komissio julkaisi kesällä 2006 logistiikkatiedonannon, jota käsiteltiin neuvostossa. Neuvosto hyväksyi joulukuussa 2006 päätelmät tavaraliikenteen logistiikasta. Päätelmissä ohjeistetaan komissiota sen valmistellessa keväällä 2007 julkistettavaa EU:n logistiikan toimenpideohjelmää.
- Siperian ylilentomaksuasiasta saavutettiin EU–Venäjä-huippukokouksessa ratkaisu, jonka mukaan EU:n lentoyhtiöt maksavat Venäjän ylilennoista vuodesta 2014 alkaen vain viranomaisten määräämiä, Chicagon yleissopimuksen kanssa sopusoinnussa olevia maksuja. Sopimus tulee parantamaan EU:n lentoyhtiöiden kilpailutilannetta Euroopan ja Aasian välisillä kasvavilla lentoliikennemarkkinoilla.
- Suomi järjesti ensimmäinen EU:n ja Venäjän välisen pysyvän kumppanuusneuvoston (PPC) liikenneasioissa. Kokouksessa sovittiin liikenneyhteistyön lähivuosien painopistealueet. Näitä ovat rautatiet, infrastruktuuri, logistiikka sekä ilmaliikenteen ja merenkulun turvallisuus. Kokouksessa perustettiin myös logistiikkatyöryhmä, joka raportoi Saksan puheenjohtajakaudella EU:n ja Venäjän tavaraliikenteen logistiikan ja rajanylitysten tehostamisesta.
- Suomen johdolla saavutettiin myös Euroopan parlamentin kanssa sopu ns. TEN-rahoitusasetuksesta, jolla säädellään Euroopan laajuisten liikenne- ja energiaverkkojen rahoittamista koskevia ehtoja.

Energia

- Energiakysymyksissä Suomen painopisteenä oli energian ulkosuhteet, joita käsiteltiin muun muassa Lahden epävirallisessa päämiestapaamisessa. Illalliskeskustelut Venäjän presidentti Vladimir Putinin kanssa käytiin rakentavassa hengessä, ja EU:n jäsenmaat esiintyivät yhtenäisesti.
- Sisäisen energiapolitiikan osalta neuvosto hyväksyi päätelmät energiatehokkuutta koskevan toimintasuunnitelman pohjalta. Päätelmissä linjataan energiatehokkuuden edistämisen painopisteitä lähivuosille. Komission tulevan energiapaketin valmistelun tukemiseksi neuvostossa käytiin myös keskustelut energialähteiden valintaan ja uusiutuvien energialähteiden edistämiseen liittyen.
- EU:n ja Venäjän energiasuhteiden osalta saavutettiin yksimielisyys entistä tiiviimmän kumppanuuden tarpeesta. Lisäksi saavutettiin yhteisymmärrys siitä, että suhteiden tiivistämistä unionin lähialueiden muiden tuottaja- ja kauttakulkumaiden

kanssa on jatkettava ja vauhditettava. Yksimielisyys vallitsi myös siitä, että energia- ja ilmastokysymykset on pidettävä jatkossakin keskeisesti esillä EU:n huippukokouksissa kolmansien maiden kanssa.

- Energiasuhteita Venäjän kanssa käsiteltiin myös marraskuun lopussa EU-Venäjä-huippukokouksessa sekä EU:n ja Venäjän välisessä pysyvässä kumppanuusneuvostossa joulukuussa.
- Suomen puheenjohtajakaudella tehtiin päätös energiakirjeenvaihtajien verkoston perustamisesta. Verkoston tarkoituksena on koota ja analysoida geopoliittista ja muuta energiatietoa sekä toimia ennakkovaroitusjärjestelmänä.

Työ-, sosiaali- ja terveystaloudellinen politiikka

- Suomi teki uuden ratkaisuesityksen työaikadirektiivin uudistamiseksi. Suuri osa jäsenvaltioista ei ole muuttanut lainsäädäntöään vastaan EY-tuomioistuimen ratkaisukäytäntöä, koska päätösten noudattaminen vaikeuttaa lääkäripalvelujen turvaamista ja aiheuttaa suuria budjettivaikutuksia jäsenmaissa. Suomen ehdotus olisi vastannut näihin ongelmiin ja taannut työntekijöiden paremman suojelun myös silloin, kun nykyiseen työaikadirektiiviin kirjattua mahdollisuutta olla noudattamatta direktiivin enimmäisviikkotyöaikaa koskevaa määrystä (opt-out) käytetään. Neuvosto ei päässyt asiasta sopuun.
- Neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät sopuun globalisaatorahastoasetuksesta. Rahaston toiminta voi käynnistyä Eurooppa-neuvoston asettamassa tavoiteaikataulussa vuoden 2007 alkupuolella. Rahastolla tuetaan globalisaation takia työpaikkansa menettäviä työntekijöitä, jotta he voisivat työllistyä uudelleen.
- Neuvottelut EU:n tasa-arvoinstituutin perustamisesta saatiin päätökseen, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät sopuun instituutin perustamisasetuksesta. Jäsenmaat sopivat myös yksimielisesti instituutin sijoittamisesta Liettuaan Vilnaan.
- Sosiaali- ja terveysalan monivuotisista yhteistyöohjelmista Suomen puheenjohtajakaudella viimeisteltiin ja neuvoteltiin valmiiksi työ- ja sosiaalisen sektorin Progress-ohjelma sekä naisiin, nuoriin ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa torjuva Daphne-ohjelma.
- Kansanterveysohjelman (2008–2013) osalta saatiin aikaan poliittinen yhteisymmärrys neuvostossa. Sopua neuvoston ja Euroopan parlamentin välillä pohjustettiin erittäin pitkälle ja se yritetään saada aikaan Saksan puheenjohtajakaudella.
- Lisäeläkkeiden siirrettävyyttä koskevan direktiivin valmistelussa saavutettiin merkittävää edistystä. Näin luotiin pohja yksimielisyyden löytämiseksi. Direktiiviehdotuksen tavoitteena on edistää osaltaan työvoiman vapaata liikkuvuutta turvaamalla liikkumisoikeutta käyttävien henkilöiden eläke-etuksien siirrettävyys.
- Yhteisön lääkelainsäädäntöä täydennettiin viimeistelemällä ja hyväksymällä lopullisesti lastenlääkeasetus. Pohjatyö lääkinnällisiä laitteita ja pitkälle kehittyneitä terapioiden koskevien lakialoitteiden hyväksymiselle tehtiin Suomen puheenjohtajakaudella. Nämä aloitteet tukevat Euroopan lääketeollisuuden kilpailukykyä ja potilasturvallisuutta.
- Lintuinfluenssatilannetta seurattiin ja siihen varautumista vietiin aktiivisesti eteenpäin. Malin Bamakossa järjestetty 4. globaalissa lintuinfluenssakonferenssissa taudin maailmanlaajuiseen torjuntaan ja ehkäisyyn erityisesti Afrikassa saatiin koottua lähes 500 miljoonan dollarin maksulupaukset. Näistä varoista yli 130

miljoonaa dollaria tulee EU:lta tai komissiolta. Suomi johti ja koordinoi unionin osallistumista EU:n puheenjohtajanaan.

Koulutus-, kulttuuri-, nuoriso- ja audiovisuaaliasiat

- Neuvosto saavutti marraskuussa yleisnäkemyksen televisiodirektiivin uudistamisessa. Tämä edesauttaa neuvotteluita Saksan puheenjohtajakaudella. Neuvoston yhteinen kanta voitaneen hyväksyä Saksan kaudella, kun Euroopan parlamentin täysistunto on ensin hyväksynyt oman kantansa ja neuvottelut saadaan parlamentin kanssa aloitettua.
- Suomen johdolla neuvosto ja Euroopan parlamentti päättivät monivuotisista yhteistyöohjelmista koulutus-, kulttuuri- ja nuorisopolitiikan sektoreilla. Puheenjohtajakauden tavoitteiden mukaisesti vuonna 2007 käynnistyvät Elinikäisen oppimisen toimintaohjelma, Nuorisotoimintaohjelma sekä Kulttuuri-, Media 2007- ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelmat. Uusi elinikäisen oppimisen toimintaohjelma yhdistää useita nykyisiä ohjelmia, kuten Sokrateksen, Leonardo da Vincin ja Europassin.
- Epävirallinen opetusministerikokous hyväksyi joulukuussa Helsinki-julistuksen, jossa sovittiin ammatillisen koulutuksen eurooppalaista yhteistyötä edistämään pyrkivän Kööpenhaminan prosessin jatkamisesta.
- Neuvosto päätti Suomen puheenjohtajakaudella julistaa vuoden 2008 Kulttuurien välisen vuoropuhelun temavuodeksi.

Ympäristö

- Ilmastonmuutoksen hillitseminen on ollut vahvasti esillä Suomen puheenjohtajakaudella. EU saavutti keskeiset neuvottelutavoitteensa marraskuussa pidetyissä Nairobien kansainvälisissä ilmastokokouksissa. Nairobissa pääpaino oli erityisesti kehitysmaille tärkeissä asioissa, kuten ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Lisäksi EU saavutti tavoitteensa edistää neuvotteluja, jotka koskevat ilmastopoliittisen järjestelmän kehittämistä vuoden 2012 jälkeen.
- Ilmastonmuutos ja kestävä energiapolitiikka ovat olleet esillä myös kolmasmaahuippukokouksissa sekä EU:n ja Venäjän ympäristöalan pysyvässä kumppanuusneuvostossa (PPC). Yhdysvaltojen kanssa käynnistettiin ilmastoa, puhdasta energiaa ja kestävä kehitystä koskeva vuoropuhelu. Nämä ovat luoneet osaltaan pohjaa neuvotteluille vuoden 2012 jälkeisestä sopimusjärjestelystä.
- Neuvosto hyväksyi joulukuussa päätelmät, joissa määriteltiin EU:n tavoiteaikataulu sekä lähtökohtia kansainväliselle neuvotteluprosessille ja EU:n sitä valmistelevalle työlle.
- Neuvostossa saavutettiin lokakuussa poliittinen yhteisymmärrys ilmanlaatudirektiivistä. Direktiivin keskeisestä sisällöstä sovittiin Itävallan kaudella. Ilmanlaatudirektiivissä säädetään ensimmäistä kertaa sitovasta raja-arvosta pienhiukkasille. Lisäksi neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät sopuun henkilö- ja pakettiautojen päästöraja-arvoja tiukentavasta asetuksesta (ns. Euro 5 ja 6 – standardit). Huonolla ilmanlaadulla on merkittäviä haitallisia terveysvaikutuksia Euroopassa.
- Neuvosto saavutti joulukuussa poliittisen yhteisymmärryksen meriympäristön suojelua koskevasta direktiiviehdotuksesta.

- Suomen puheenjohtajakaudella on päästy sopuun myös kahdesta ympäristöä koskevasta säädöksestä sovittelumenettelyssä Euroopan parlamentin kanssa. Nämä ovat pohjavesidirektiivi ja yhteisön paikkatietoinfrastruktuuria sääntelevä ns. Inspire-direktiivi.
- EU:n tavoite luonnon monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämiseksi vuoteen 2010 mennessä on ollut laajasti esillä Suomen puheenjohtajakaudella komission antaman tiedonannon ja siihen sisältyvän toimintaohjelman pohjalta. Neuvoston hyväksytyi aiheesta joulukuussa päätelmät.

Aluepolitiikka

- Suomea edeltävien puheenjohtajakausien aikana valmistellut rakennerahastoja koskevat asetukset hyväksyttiin muodollisesti heinäkuussa. Tämä mahdollisti rakennerahastoja koskevaan säännöstöön kuuluvien koheesiopolitiikan yhteisötason suuntaviivojen ripeän käsittelyn Suomen johdolla. Euroopan parlamentin hyväksynnän jälkeen suuntaviivat vahvistettiin lopullisesti neuvostossa lokakuussa. Yhteisötason säännösten hyväksyminen mahdollistaa osaltaan ohjelmatyön käynnistymisen vuonna 2007.

Maatalous ja kalastus

- Suomi käynnisti maatalousministerien epävirallisessa kokouksessa keskustelun Eurooppalaisen maatalouden mallin tilasta ja tulevaisuuden haasteista. Keskustelu sai innostuneen vastaanoton. Seuraavat haasteet EU:n yhteiselle maatalouspolitiikalle ovat yksinkertaistaminen, nk. terveystarkastus, ja EU:n rahoituskehysten välitarkastelu. Keskustelulla annettiin lähtölaukaus vuoden 2013 jälkeisen yhteisen maatalouspolitiikan suunnittelulle ja kehittämiselle.
- Neuvoston työtapoja kalastusasioiden käsittelyssä onnistuttiin rationalisoimaan aikaistamalla päätöstentekoa kalastusmahdollisuuksista merialueittain (Frontloading). Tämän mukaisesti neuvosto päätti jo lokakuussa Itämeren kalastusmahdollisuuksista ja marraskuussa syvänmeren kalastusmahdollisuuksista. Tämä kevensi päätöksentekotaakkaa joulukuun neuvostossa, jossa päätettiin kalastusmahdollisuuksista Pohjanmerellä, Atlantilla ja muilla merialueilla. Frontloadingin mukanaan tuoma asioiden aikaisempi käsittely antaa kalatalousyrityksille paremmat mahdollisuudet suunnitella seuraavan vuoden toimintojaan ja tukee kalakantojen kestävää hyödyntämistä.
- Suomen puheenjohtajakaudella onnistuttiin viemään päätökseen neuvostossa pitkään käsitelty ehdotus Välimeren kalastussäännöistä ja ehdotus kalastusalan valvontaan liittyvistä sähköisistä ilmoituksista.
- Väkeviä alkoholijuomia koskevasta asetusehdotuksesta saavutettiin neuvoston laajan enemmistön tuki puheenjohtajan esittämälle tekstille, jota käytetään pohjana keskusteluissa Euroopan parlamentin kanssa. Parlamentti äänestää täysistunnossa lausunnostaan maaliskuussa 2007.
- Energiakasvien tukijärjestelmää koskevan kertomuksen ja komission muutosesityksen käsittely oli yksi puheenjohtajakauden prioriteeteista. Jäsenmaiden enemmistö kannattaa energiakasvien tukijärjestelmään liittyviä komission ehdotuksia tukijärjestelmän laajentamisesta kaikkiin jäsenvaltioihin ja järjestelmään liittyvän enimmäispinta-alan nostamista. Ehdotuksesta päätettiin joulukuun maatalous- ja kalastusneuvostossa.
- Metsäasioiden osalta pätehtävänä oli EU:n kantojen valmistelu YK:n metsäfoorumin (UNFF) seuraavassa istunnossa huhtikuussa 2007 tehtäviin päätöksiin. Metsäfoorumissa on tarkoituksena sopia globaalista, kaikkia maailman metsiä

koskevasta asiakirjasta eli ns. oikeudellisesti sitomattomasta metsäinstrumentista sekä metsäfoorumin työohjelmasta, jossa linjataan maailmanlaajuisia metsäyhteistyötä vuoteen 2015 asti.

- EU:n metsätoimintasuunnitelmaa (2007–2011) koskevat päätelmät laadittiin Suomen johdolla ja vahvistettiin lokakuun neuvostossa. Päätelmissä esitetään mm. EU:n metsäasioiden koordinoinnin tehostamista.
- Komissio antaa keväällä 2007 ehdotuksen yhteisön eläintautistrategiasta vuosille 2007–2013. Suomi järjesti yhdessä Itävallan ja komission kanssa marraskuussa konferenssin, jossa tarkasteltiin yhteisön eläintautistrategiasta 1994–2005 laadittua arviointiraporttia. Käydyn keskustelun pohjalta hyväksyttiin puheenjohtajamaan päätelmät, joissa korostetaan ennaltaehkäisyn roolia yhteisön tulevassa eläinten terveyttä koskevassa politiikassa.
- Joulukuun neuvostossa päätettiin luomutuontia koskevasta asetuksesta. Lisäksi saavutettiin neuvoston yleisnäkemyks luonnonmukaista tuotantotapaa ja luonnonmukaisten tuotteiden merkitsemistä koskevasta ehdotuksesta.
- Banaanialan yhteistä markkinajärjestelmää koskevasta uudistuksesta päätettiin joulukuun neuvostossa. Alan tuet liitetään uudistuksen myötä pääasiassa osaksi EU:n syrjäisimpien alueiden ns. POSEI-ohjelmaa
- Vesiviljelyeläinten terveydellisiä vaatimuksia sekä tautien ehkäisemistä ja torjuntaa koskeva direktiivi hyväksyttiin Suomen puheenjohtajakaudella.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue

- Joulukuun Eurooppa-neuvosto antoi poliittisen sitoutumisensa sille, että seuraavan unionin sopimusuudistuksen yhteydessä oikeus- ja sisäasioiden päätöksenteon ongelmat ratkaistaan samojen periaatteiden mukaan kuin mitä tehtiin perustuslakisopimuksessa. Tämä tarkoittaa mm. määränemmistöpäätöksenteon lisäämistä.
- Maahanmuutossa vahvistettiin kokonaisvaltaisen eurooppalaisen maahanmuuttopolitiikan elementit sekä vuoden 2007 ensisijaiset toimenpiteet. Vuonna 2006 saavutettuja hyviä kokemuksia yhteistyöstä Afrikan maiden kanssa päätettiin hyödyntää myös unioniin idästä ja kaakosta tulevaan maahanmuuttoon. Pitkätähtäimen toimien lisäksi vahvistettiin unionin kykyä toimia poikkeavien maahanmuuttovirtojen hallinnoimisessa.
- Schengenin tietojärjestelmän osalta SIS II-lainsäädäntöaloitteista saavutettiin poliittinen yksimielisyys. Lainsäädäntöpaketti on yksi edellytys sille, että SIS II tietojärjestelmän kehittämisessä edetään. Suomi hoiti uusien jäsenvaltioiden arvioinnit yhdessä Itävallan kanssa muilta osin paitsi Schengenin tietojärjestelmän osalta. Lisäksi Suomi neuvotteli ratkaisun tilanteeseen, joka mahdollistaa sisärajatarkastusten poistamisen uusien jäsenvaltioiden maarajoilta vuoden 2007 loppuun mennessä ja lentokentiltä maaliskuun 2008 loppuun mennessä, mikäli uudet jäsenvaltiot täyttävät kaikki Schengenin säännösten asettamat edellytykset.
- Neuvosto ja Euroopan parlamentti saavuttivat poliittisen yhteisymmärryksen yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallinnan puiteohjelmasta, johon sisältyy neljästä rahastoa (pakolaisrahasto, ulkorajarahasto, palauttamisrahasto ja kotouttamisrahasto). Poliittinen yhteisymmärrys saavutettiin myös perusoikeuksia ja oikeusasioita sekä turvallisuutta ja vapauksien suojelua koskevista puiteohjelmista.
- Suomi sai joulukuun neuvostossa päätökseen perusoikeusvirastoa koskevat neuvottelut. Virasto aloittaa toimintansa alkuvuonna 2007 Itävallassa Wienissä. Saavutettu ratkaisu mahdollistaa viraston toiminnan poliisi- ja rikosoikeudellisen

yhteistyön aloilla vapaaehtoisuuteen perustuen heti viraston perustamisesta lähtien. Vaikka viraston toiminta kohdistuu pääasiassa unioniin ja sen jäsenvaltioihin niiden soveltaessa unionin lainsäädäntöä, myös hakijamaiden ja Länsi-Balkanin valtioiden osallistuminen viraston toimintaan on mahdollista tiettyjen edellytysten täytyessä.

- Suomen puheenjohtajakaudella saavutettiin yhteisymmärrys aikaisempien tuomioiden huomioon ottamisesta toisessa jäsenvaltiossa käynnistytävissä uudessa rikosprosessissa. Puitepäätös edistää henkilöiden yhdenvertaisuutta, sillä ulkomaiset tuomiot otetaan jatkossa huomioon rikosprosessissa vastaavasti kuin kansalliset tuomiot. Puitepäätös myös kannustaa jäsenvaltioita nykyistä tehokkaampaan yhteistyöhön rikosrekisteritietojen vaihtamiseksi.
- Suomen, Ruotsin ja Itävallan aloitteesta tehdyn vankien siirtoa koskevan puitepäätöksen sisältö jäädytettiin joulukuun neuvostossa 24 jäsenvaltion toimesta. Yksi jäsenvaltio ei voinut hyväksyä mitään esitettyä ratkaisuehdotusta. Puitepäätös mahdollistaisi vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon siirron nykyistä tehokkaammassa menettelyssä vangin kansalaisuus- ja asuinvaltion tai sellaiseen jäsenvaltioon, jossa rangaistus on tarkoituksenmukaisinta suorittaa ottaen huomioon ennen kaikkea tuomitun sopeuttaminen yhteiskuntaan. Puitepäätös edistäisi vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta unionissa.
- Haagin ohjelman arviointi: Ohjelman täytäntöönpanon arvioinnissa nostettiin erityisesti esiin päätöksenteon tehostaminen oikeus- ja sisäasioissa sekä niiden prioriteettien täsmentäminen, joiden pohjalta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta on jatkossa kehitettävä. Samalla korostettiin tarvetta tehostaa päätösten täytäntöönpanon arviointia. Neuvosto hyväksyi joulukuussa päätelmät Haagin ohjelman arvioinnista ja otti tiedoksi puheenjohtajan raportin niistä kysymyksistä, joiden suhteen tarvitaan uutta yritystä edistää unionin piirissä harjoitettavaa yhteistyötä.
- Suomen puheenjohtajakaudella hyväksyttiin Suomen aloitteesta syntynyt rajastrategia EU:n yhdenmetyt rajaturvallisuusjärjestelmän kehittämiseksi.
- Yhteistyössä siviilioikeudessa saavutettiin pieniä saatavia koskevasta asetuksesta sopu Euroopan parlamentin kanssa. Maksamismääräysasetus hyväksyttiin lopullisesti. Rooma I asetuksessa (sopimusperusteisiin velvoitteisiin sovellettava laki), elatusapuasetuksessa ja Rooma III asetuksessa (avioerot) edistettiin odotetusti.
- EU:n ja USA:n väliset neuvottelut matkustajarekisteritietojen luovuttamisesta USA:lle saatiin päätökseen lokakuussa. Neuvotteluissa saavutettiin EU:n tavoitteet siitä, että USA:n vuonna 2004 antamien tietosuojasitoumusten soveltamista jatketaan, ja että lentoliikenteen häiriötön sujuminen turvataan.
- Suomen puheenjohtajakaudella hyväksyttiin viisumi- ja takaisinottosopimuksia koskevat neuvottelumandaatit Länsi-Balkanin maiden kanssa. Tämä vie eteenpäin unionin ja Länsi-Balkanin maiden yhteistyötä ja vahvistaa maiden EU-perspektiiviä.

Ulkosuhteet

- EU on Suomen puheenjohtajakaudella ollut Lähi-idässä aktiivinen rauhanprosessin elvyttämisessä ja ennen kaikkea Libanonin tilanteen vakauttamisessa sodan jälkeen. EU:n rooli vihollisuuksien lopettamiseen tähänneessä neuvotteluprosessissa oli keskeinen, ja unioni osoitti omalla sitoutumisellaan johtajuutta myös Unifilin vahvistamisessa. Humanitaarisen avun toimittajana EU:n rooli on ollut keskeinen.
- Israelin ja palestiinalaisten välisten suhteiden osalta puheenjohtajamaa on pyrkinyt vaikuttamaan suoraan konfliktin osapuoliin, jotta ne pyrkisivät luomaan olosuhteet,

joissa paluu poliittiseen prosessiin olisi mahdollinen. Puheenjohtajamaa on myös korostanut alueen muiden toimijoiden vastuuta ja roolia olojen rauhoittamisessa. Kansainvälinen yhteistyö, etenkin ns. kvartetin puitteissa, on jatkunut ja sitä kautta kansainvälisen yhteisön sitoutuminen kahden valtion mallin toteuttamiseen jatkuu.

- Yhteistyö ja dialogi Välimeren maiden kumppanimaiden kanssa jatkuivat aktiivisina myös Barcelonan prosessin puitteissa. Marraskuussa järjestetty Euromed-ministerikokous oli onnistunut. Yhteisen julkilausuman aikaan saaminen oli selvä osoitus siitä, minkälaisen painoarvon kumppanimaat asettavat prosessille niin alueellisten kuin kahdenvälistenkin suhteiden kehittämisen viitekehystenä.
- Suomi on puheenjohtajana aktiivisesti edistänyt EU:n ja Venäjän suhteita. Marraskuussa järjestetyn EU-Venäjä-huippukokouksen yhteydessä saavutettiin yhteisymmärrys Siperian ylilentomaksujen asteittaisesta poistamisesta. Pysyvän kumppanusneuvoston ministeritason kokouksia on järjestetty viisi: ulkosuhteet, oikeus- ja sisäasiat, liikenne, ympäristö ja energia. Näistä liikenne ja ympäristö olivat ensimmäisiä laatuaan. Suomen kaudella Venäjä ja EU sopivat laaja-alaisen ympäristöyhteistyön käynnistämisestä, johon sisältyvät ilmastokysymykset, biodiversiteetti sekä merien ja vesistöjen suojeleminen.
- Pohjoisen ulottuvuuden kehysasiakirja ja poliittinen julistus hyväksyttiin EU-Venäjä-huippukokouksen yhteydessä järjestetyssä korkean tason kokouksessa. Pohjoisesta ulottuvuudesta tuli Venäjän, Norjan, Islannin ja EU:n yhteistä politiikkaa.
- Kosovon statusprosessi on ollut Länsi-Balkanin merkittävin haaste Suomen puheenjohtajakaudella. Suomi on pyrkinyt takaamaan EU:n yhtenäisen tuen erityisedustaja Martti Ahtisaaren johtamalle prosessille. Suomi on aloittanut poliittisen dialogin Serbian kanssa järjestämällä kaksi ministeritason troikkatapaamista Serbian kanssa.
- Armeniaa, Azerbaidzhania ja Georgiaa koskevat Euroopan naapuruuspolitiikan toimintasuunnitelmat hyväksyttiin marraskuussa 2006.
- Helsingissä syyskuussa järjestetty Aasian ja Euroopan maiden Asem-huippukokous oli onnistunut. Kokouksessa sovittiin Asemin laajentumisesta ja annettiin Asemin historian ensimmäinen ilmastonmuutosjulistus.
- Muuttoliike on ollut keskeinen puheenjohtajakauden kysymys. Kokonaisvaltaista muuttoliikekysymysten käsittelyä vahvistettiin Lahden epävirallisessa päämiestapaamisessa, joulukuun Eurooppa-neuvostossa sekä oikeus- ja sisäasiain neuvoston, ulkoministereiden ja kehitysministereiden keskusteluissa. EU:n ja Afrikan maiden yhteistyötä muuttoliike- ja kehityskysymyksissä vietiin eteenpäin. Rabatissa heinäkuussa ja Tripolissa marraskuussa hyväksytyt asiakirjat muodostavat pohjan lähivuosien konkreettiselle yhteistyölle. EU toimii yhtenäisesti keskeisenä vaikuttajana YK:n muuttoliike- ja kehitysdialogissa syyskuussa 2006.
- Suomen puheenjohtajakaudella allekirjoitettiin 10. Euroopan kehitysrahaston rahoitusta koskeva sisäinen sopimus, jolla taataan yhteisön kehitysrahoitus Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maille sekä Euroopan merentakaisille maille ja alueille 2008–2013.
- EU:n joulukuussa 2005 hyväksymän Afrikka-strategian toteutus eteni puheenjohtajakaudella. EU:n ja Afrikan yhteinen strategia on tarkoitettu hyväksyä EU:n ja Afrikan välisessä huippukokouksessa Lissabonissa vuoden 2007 toisella puoliskolla.
- EU:n operaatio Kongon demokraattisessa tasavallassa tuki YK:n Monuc-operaatiota ja mahdollisti vaalien pitämisen maassa. Sudanissa EU jatkoi tukitoimiaan Afrikan unionin rauhanturvaoperaatiolle Darfurissa. Kosovossa EU on valmistautunut historiansa toistaiseksi suurimpaan siviilikriisinhallintaoperaatioonsa

(n. 1000 ihmistä). Operaatio voi käynnistyä Saksan kauden lopulla. Indonesian Acehissa toimiva siviilikriisinhallintaoperaatio päättyy joulukuun puolivälissä alueella pidettävien paikallisvaalien jälkeen. Acehin rauhanprosessi on edennyt tavoitteiden mukaan. EU tutkii alustavasti mahdollisuuksia käynnistää siviilikriisinhallintaoperaatio Afganistanissa.

- Sotilaallisten ja siviilivoimavarojen kehitystyö on jatkunut. Konkreettisin ajankohtainen esimerkki kriisinhallinnan laadullisista parannuksista on nopean toiminnan kyvyn kehittäminen. Suomen puheenjohtajakauden päättyessä EU:n taisteluosastot julistetaan täyteen operatiiviseen valmiuteen. Siviilikriisinhallinnassa nopean toiminnan siviilivalmiusryhmät saavuttavat alustavan toimintakykynsä Suomen puheenjohtajuuden loppuun mennessä.
- EU pyrki aktiivisesti viemään WTO-neuvottelukierrosta eteenpäin, mutta WTO-neuvottelujen ratkaisuvaiheet eivät osuneet Suomen kaudelle. EU ponnistelee prosessin liikkeessä pitämiseksi.
- Suomi on vienyt eteenpäin unionin ulkoisen toiminnan kehittämistä. Tulevat puheenjohtajat jatkavat työtä. Toimet ovat keskittyneet strategisen suunnittelun parantamiseen, eri ulkosuhdeinstrumenttien johdonmukaisen käytön edistämiseen, EU-koordinaation kehittämiseen kansainvälisissä järjestöissä sekä instituutioiden välisen ja instituutioiden ja jäsenmaiden välisen yhteistyön parantamiseen.
- Konkreettista edistystä ulkosuhdetoiminnan johdonmukaisuuden parantamisessa on saavutettu muun muassa ihmisoikeuksien valtavirtaistamisessa. Kehityskysymyksissä johdonmukaisuutta on edistetty muun muassa järjestämällä ulko- ja kehitysministereiden sekä ensimmäistä kertaa kauppa- ja kehitysministereiden yhteisistunnot. Suomen puheenjohtajakaudella sovittiin menettelyistä kehityskysymysten integroimiseksi neuvoston päätöksentekoon sekä EU:n yhteisen Aid for Trade -strategian laatimisesta vuoden 2007 aikana.